

KORRIKA, 80ko hamarkadan (B1)

1980an, munduan...

1980an, lehenengo KORRIKA egin zen urtean, gauza asko gertatu ziren munduan. Jarraian, horietako batzuk ekarriko ditugu gogora, eta ariketa bi proposatuko dizkizuegu, gertakari horien inguruan:

A. Irakurri ondoko esaldiak, eta azpimarratu zuzenak.

1. 1980ko urtarrilaren 7an...

- ... Indira Gandhik, Mahatma Gandhiren alabak, Indiako hauteskundeak irabazi zituen.
- ... Indira Gandhi, Mahatma Gandhiren alabak, Indiako hauteskundeak irabazi zituen.
- ... Indira Gandhik, Mahatma Gandhiren alaba, Indiako hauteskundeak irabazi zituen.

2. 1980ko martxoaren 24an...

- ... paramilitarrek Oscar Romero artzapezpikuari erail zioten, San Salvadorren.
- ... paramilitarrek Oscar Romero artzapezpikua erail zuten, San Salvadorren.
- ... paramilitarrak Oscar Romero artzapezpikua erail zioten, San Salvadorren.

3. 1980ko maiatzaren 21ean, lehenengo mendizale euskalduna iritsi zen Everestera: Martin Zabaleta.

- Tontorrean, ikurrina eta nuklearren aurka ikurra jarri zituen.
- Tontorrean, ikurrina eta nuklearren aurkaren ikurra jarri zuen.
- Tontorrean, ikurrina eta nuklearren aurkako ikurra jarri zituen.

4. 1980ko uztailean...

- ... Moskuko Olinpiadak bertan behera geratu ziren, estatu batzuek boikota egin ziotelako.
- ... Moskuko Olinpiadak bertan behera geratu zuten, estatu batzuek boikota egin ziotelako.
- ... Moskuko Olinpiadak bertan behera geratu ziren, estatu batzuek boikota egin ziotelako.

5. 1980ko azaroaren 22an...

- ... Irak Iran inbaditu zitzaion, eta Iran-Irak gerra hasi zen.
- ... Irakek Iran inbaditu zuen, eta Iran-Irak gerra hasi zen.
- ... Irakek Irani inbaditu zion, eta Iran-Irak gerrari hasi zen.

6. 1980ko azaroaren 4an...

- ... Ronald Reagan abeslari ohia Estatu Batuetako lehendakari aukeratu zuten.
- ... Ronald Reagan abeslari ohia Estatu Batuetako lehendakaria bezala aukeratu zuten.
- ... Ronald Reagan abeslari ohia Estatu Batuetako lehendakaritzat aukeratu zuten.

B. Hiru adierazpen egiazkoak izan dira; beste hiru, aldiz, ez. Badakizu zein diren egia?

	EGIA	GEZURRA
• Indira Gandhik, Mahatma Gandhiren alabak, Indiako hauteskundeak irabazi zituen	☐	☐
• 1980ko martxoaren 24an, ezkutuko tiratzaile batek Oscar Romero artzapezpikua hil zuen, San Salvadorren	☐	☐
• Martin Zabaletak, Everestera igo zen lehenengo euskaldunak, ikurrina eta zentral nuklearren aurkako ikurra jarri zituen tontorrean, 1980ko maiatzaren 21ean	☐	☐
• Moskuko Olinpiadak bertan behera geratu ziren, estatu batzuek boikota egin zitelako	☐	☐
• Irakek Iran inbaditu zuen, eta Iran-Irak Gerrari hasiera eman zion	☐	☐
• Ronald Reagan abeslari ohia Estatu Batuetako lehendakari aukeratu zuten	☐	☐

Lehenengo ataleko azken eginkizuna

1980an, KORRIKA jaio zen urtean, euskararen egoera ez zen erraza. Ordutik, 46 urte joan dira. Zer aldatu da urte horietan?

- Zer hobetu da?

.....

.....

.....

.....

.....

- Ezerk atzera egin du?

.....

.....

.....

.....

.....

- Zer hobetu beharko litzateke, oraindik?

.....

.....

.....

.....

.....

KORRIKA, 90eko hamarkadan

90eko hamarkadan: laburpenak

Bigarren atal honetan, 90eko hamarkadako KORRIKAren ibilbidea gogoratuko dugu. Ikusi arretaz garai horri buruzko bideoa, eta, ikusi ondoren, egin ondoko jarduerak:

A. Osatu testua, hitzak dagozkien lekuetara eramanda.

1991tik 2000ra bost KORRIKA egin ziren, aurreko hamarkadan _____. Hamarkada EITBren boikotarekin hasi zen, 7. edizioan; _____ urte haietan egoera nahiko aldatu zen, eta, 11. edizioan, hamarkadaren _____, Eusko Jaurlaritzako kide batek hartu zuen parte lasterketan.

1993an, zortzigarren edizioan, KORRIKA kulturala sortu zen, _____ kultura ekimenak antolatzen hasi ziren, lasterketaren inguruan. Edizio _____, KORRIKAren lehenengo kanta ofiziala _____ estreinatu zen: *Aide KORRIKA* kanta.

BAINA

ETA

BEZALA

AMAIERAN

ERE

HORRETAN

B. Laburpeneko esaldien artean gezur bat dago. Zein esalditan? Zein da gezurra?

.....
.....

C. Bideoa arretaz ikusi baduzu, erraz erantzungo diezu ondoko galderei.

1. Bideoa 7. edizioko irudiekin hasi da. Erreparatu diozu edizio hartako logoari? Zein koloretakoa izan zen?

- a. Urdina, laranja eta berdea ☐
- b. Arrosa eta horia ☐
- c. Morea eta horia ☐

2. Zazpigarren edizioko irudien artean, EITBri egindako kritika bat irakurri ahal izan dugu. Zer zioen esaldi horrek?

- a. E.T.B-n erdararik ez! ☐
- b. E.T.B., KORRIKAren alde! ☐
- c. E.T.B., euskaraz hobe! ☐

3. KORRIKA Kulturalerako karteletan euskararekin zerikusirik ez duen pertsonaia bat sartu zaigu, bertsolarien artean. Nor izan da?

- a. Angela Merkel ☐
- b. Cristiano Ronaldo ☐
- c. Madonna ☐
- d. Donald Trump ☐

4. Bideoaren azken irudietan, 9. KORRIKAren amaiera ikusi dugu. Ohartu zara non amaitu zen edizio hori?

- a. Iruñean ☐
- b. Donostian ☐
- c. Gasteizen ☐
- d. Baionan ☐

Bigarren ataleko azken eginkizuna

Bigarren atalean, KORRIKAren lehenengo abesti ofiziala ezagutu dugu: Tapia eta Leturiaren *Aide KORRIKA* abestia. Atalari amaiera emateko, abesti horiei buruz mintzatzea proposatzen dizuegu:

- Entzun eskaintzen dizkizugun zazpi abesti.
- Aukeratu gehien gustatu zaizuen kanta.
- Azaldu zergatik aukeratu duzuen abesti hori: doinuagatik, letrengatik, bideo-klipagatik...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

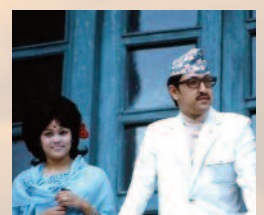
KORRIKA, XXI. mendean

Mende honetako lehenengo urtea

Azken atal honetan, XXI. mendean egindako KORRIKak gogoratuko ditugu. Ikusi arretaz garai horri buruzko bideoa, eta, ikusi ondoren, egin ondoko jarduerak:

A. Aukeratu erantzun zuzenak.

1. Duela urte batzuk milurteko berrian sartu ginen. Badakizu zein izan zen bigarren milurtekoaren lehenengo eguna?
 - a. 2001eko urtarrilaren 1a ☐
 - b. 2000ko urtarrilaren 1a ☐
 - c. 2000ko abenduaren 31 ☐
 - d. Gainerako erantzun guztiak ez dira zuzenak ☐
2. 2001eko urtarrilean...
 - a. ... Wikipedia sortu zen ☐
 - b. ... Euskal Wikipedia sortu zen ☐
3. 2001eko otsailean, Estatu Batuetako urpeko batek itsasontzi japoniar bat urperatu zuen,...
 - a. ... hutsegite baten ondorioz ☐
 - b. ... destruktore errusiartzat hartuta ☐
4. 2001eko martxoan, *Mir* espazio-estazioa Ozeano Barean suntsitu zen...
 - a. ... meteorito batekin talka egin ondoren ☐
 - b. ... desorbitatzen ari zela ☐
5. 2001eko apirilean, sexu berekoen arteko ezkontza legeztatu zen, lehenbiziz...
 - a. ... Euskal Herrian ☐
 - b. ... Herbehereetan ☐
6. 2001eko maiatzean, Juan Jose Ibarretxe EAeko lehendakaritzara...
 - a. ... eramango zuten hauteskundeak egin ziren ☐
 - b. ... bigarren ezkerreko eramango zuten hauteskundeak egin ziren ☐
7. 2001eko ekainean, Birendra eta Aishwarya errege-erreginak...
 - a. ... erail zituzten, Nepal ☐
 - b. ... ezkondu ziren, Nepal ☐
8. 2001eko uztailan, Silvio Berlusconi...
 - a. ... epaitu zuten hauteskunde-iruzurragatik ☐
 - b. ... Italiako lehen ministro izendatu zuten, bigarren ezkerreko ☐
9. 2001eko abuztuan, Michael Schumacherrek...
 - a. ... 1 formulako bere laugarren mundiala irabazi zuen ☐
 - b. ... 1 formulako bere lehenengo mundiala irabazi zuen ☐

10. 2001eko irailean, Dorre Bikien eta...

- a. ... Pentagonoaren aurkako atentatuak egin ziren ☐
- b. ... Etxe Zuriaren aurkako atentatuak egin ziren ☐

11. 2001eko urrian, Estatu Batuek eta beren aliatuek...

- a. ... Irak inbaditu zuten ☐
- b. ... Afganistan inbaditu zuten ☐

12. 2001eko azaroan, *Harry Potter eta harri filosofala*...

- a. ... liburua kaleratu zen ☐
- b. ... filma estreinatu zen ☐

13. 2001eko abenduan,...

- a. ... *Eraztunen jauna: Eraztunaren Elkartea* estreinatu zen ☐
- b. ... *Eraztunen jauna: Sekretuen Ganbera* estreinatu zen ☐

KORRIKAREN ahizpak

Bideoan KORRIKAREN ahizpak aipatu dira: munduan zehar egiten diren KORRIKAREN antzeko ekimen batzuk, hainbat hizkuntza gutxituen alde. Ekimen horiek hobeto ezagutzeko, egin ariketa hauek:

A. Osatu paragrafoak, hitzak dagozkien tokietan jarrita.

2008an, Britainiara iritsi _____ KORRIKAREN ideia, eta *Ar Redadeg* lasterketaren lehenengo edizioa antolatu _____, bretoiara hizkuntzaren alde. Edizio hark 600 kilometro inguru bete _____, Naonedetik (Nantes) Karaez-eraino (Carhaix). Harrezkero, *Ar Redadeg* Euskal Herriko KORRIKA bezala antolatu _____: bi urtez behin egiten da, korrikalariak txandaka aritzen _____ gau eta egun, eta hasieratik amaiera arte lekuko bat eramaten _____, eskuz esku pasatuta. Lekukoaren barruan, KORRIKAN bezala, mezu sekretu bat gordetzen da.

Bi urte _____, 2010ean, *Rith* lasterketak Irlanda osoa zeharkatu zuen, gaelikoaren _____. *Rith* lasterketak KORRIKAREN eta *Ar Redadeg*-en formatu berberarekin antolatzen da. Eta, Britainiar uharteak utzi _____, 2014an galestarren txanda iritsi zen, *Ras yr Iaith* lasterketarekin. Azken horretan _____, KORRIKA hartu dute eredutzat; _____, gure KORRIKAN _____, gauzez atsedena hartzen dute.

B. Osatu azken paragrafo hau, puntuazio-markak jarrita.

Azken urteotan_ beste hiru ahizpa txiki jaio zaizkio KORRIKARI Europan_ 2018an *Le Passem* lasterketa sortu zen, okzitanieraren alde_ 2020an, *Sprochrenner*, alsazieraren alde; eta 2021ean_ azkenik_ *Currilingua* etorri zen mundura, Korsikan, Parlemu Corsu kolektiboak antolatuta_ korsikeraren alde_

ZITUEN

DIRA

ZEN

DUTE

ZUTEN

DA

EZ BEZALA

ERE

GABE

GEROAGO

BAINA

ALDE

Hirugarren ataleko azken eginkizuna

Hirugarren atalean, KORRIKAREN azken edizioak ikusi ditugu, eta, edizioz edizio, 24. KORRIKARA iritsi gara. Jarduerarekin amaitzeko, ondoko hau proposatzen dizuegu:

- Jaitsi aplikazioa zure telefonoan, ondoko QR-a erabilita.
- Begiratu aplikazioak zer eskaintzen duen, eta mintzatu gaiaz ikaskideekin.
- Idatzi mezu labur bat zure lagunak, etxekoak, lankideak... aplikazioa jaisten anima daitezen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Zabaldu mezua, sare sozialen bidez.

